

PROGRAM WYCHOWAWCZY

MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA SOCJOTERAPII NR 4 NA ROK SZKOLNY 2016/17

Program wychowawczy stanowi spójną całość z Programem Profilaktyki,
Kodeksem oraz Statutem Ośrodka.

Motto:

*„Nie odpowiadam za każdą myśl, która mi przyjdzie do głowy,
ale jestem w pełni odpowiedzialny za te myśli,
które się tam zagnieźdzą”.*

- Albert Einstein

Podstawa Prawna:

1. Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993, Nr 61, poz. 284 ze zm.)
2. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz. U. z 1991, Nr 120, poz. 526)
3. art. 48, 53, 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 (t.j. Dz. U. z 1997, Nr 78, poz. 483 ze zm)
4. art. 1, 5, 33, 34a, 40, 54 Ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004, Nr 256, poz. 2572 ze zm)
5. art. 6 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 Karta nauczyciela (Dz. U. z 2006, Nr 97, poz. 674 ze zm)
6. Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2002, Nr 61, poz. 624)
7. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012, poz. 997)
8. Statut MOS 4
9. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

1. Wstęp

Program wychowawczy zakłada podmiotowe traktowanie wychowanków, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej pozytywną aktywność młodzieży. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest

wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków, a tym samym niwelowanie zachowań niepożądanych; kształtowanie postaw i zachowań akceptowanych społecznie.

Program wychowawczy na rok szkolny 2016/17 został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w Ośrodku oraz zaobserwowane w ubiegłym roku szkolnym nieprawidłowości w funkcjonowaniu wychowanków. Z przeprowadzonych obserwacji oraz zaistniałych sytuacji wychowawczych wynika, że nadal istotnym problemem wychowawczym jest uzależnienie wychowanków od nikotyny, eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi oraz alkoholem, nadmiar wulgaryzmów, przejawy agresji fizycznej oraz ucieczki z Ośrodka – dotyczyły głównie wychowanków o wysokim poziomie demoralizacji, którzy kilkakrotnie uciekali z placówki. Ponadto skracanie dystansu i postawa roszczeniowa wielu wychowanków, zachowania manipulacyjne, konfabulacje, zaburzona komunikacja, brak właściwej integracji. Również poczucie bezpieczeństwa wychowanków w Ośrodku obniżyło się, o czym świadczą wyniki ankiety przeprowadzonej w czerwcu 2016. Problemem, który zaistniał w końcu ubiegłego roku szkolnego, były częste zwolnienia lekarskie wychowanków, w naszej ocenie nieuzasadnione. W warunkach szkolnych nierespektowanie postawy szkolnej przez wielu uczniów – skracanie dystansu wobec nauczycieli, wulgaryzmy, lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych.

Powyższe nieprawidłowości stanowią główne obszary pracy wychowawczej i terapeutycznej w bieżącym roku szkolnym.

Szczególny nacisk w oddziaływaniach wychowawczo-terapeutycznych realizowanych przez nauczycieli, specjalistów i wychowawców należy położyć na:

- 1. Ukierunkowane zajęcia z zakresu umiejętności komunikacyjnych - treningi umiejętności społecznych, wyrażania swoich uczuć, opinii, wyrażania gniewu, obrony własnych praw, budowania postawy asertywnej oraz adekwatnej samooceny – raz w miesiącu prowadzone przez wychowawców w każdej grupie.*
- 2. Kształtowanie postaw dojrzałych i akceptowanych społecznie ukierunkowanych na (kierunki polityki oświatowej państwa):*
  - zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych – bieżąca praca;;*

- budowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowaniu środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, witalności – bieżąca praca;
  - kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorców i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych – bieżąca praca;
3. Wychowanie do wartości ukierunkowane na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia i poczucia sensu istnienia – (kierunki polityki oświatowej państwa) – bieżąca praca.
  4. Pomoc w sytuacjach trudnych, empatyczne reagowanie w sytuacjach kryzysowych.
  5. Ukierunkowane zajęcia z zakresu profilaktyki zachowań agresywnych – raz w miesiącu prowadzone przez wychowawców w każdej grupie.
  6. Stałe zajęcia w grupach z psychologiem z zakresu profilaktyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych (dopalacze).
  7. Stałe zajęcia w grupach z pedagogiem z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych i profilaktyki czynów karalnych.
  8. Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników Ośrodka w celu przeciwdziałania narkomanii. Działalność będzie obejmowała działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego wychowanków – wniosek z ubiegłorocznej ewaluacji.
  9. Konsekwentne rozliczanie wychowanków z odpowiedzialnej postawy ucznia i sumiennej realizacji obowiązku szkolnego – praca bieżąca.
  10. Wdrażanie wychowanków do przestrzegania zapisów regulaminowych oraz wyciąganie konsekwencji w przypadku ich łamania (system nagród i kar) ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży z nowo powstałej grupy ZSZ; przestrzeganie zapisów kontraktu.

11. Aktywne rozwijanie zainteresowań wychowanków poprzez udział w zajęciach kół zainteresowań, udział w ośrodkowych i pozaośrodkowych przedsięwzięciach, imprezach, konkursach, zawodach.
12. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.
13. Rozbudzanie i rozwijanie czytelnictwa i kompetencji czytelniczych - (kierunki polityki oświatowej państwa).
14. Dwa razy w roku przeprowadzone zostaną przez pedagoga badania ankietowe wśród wychowanków dotyczące poczucia bezpieczeństwa w Ośrodku.
15. Współpraca z prawnymi opiekunami ukierunkowana na wzmacnianie kompetencji wychowawczych, wzmacnianie więzi z kadrą Ośrodka w celu skutecznej realizacji procesu edukacyjno-terapeutycznego wychowanków.
16. Wzmożenie czujności i uwagi podczas pełnionego dyżuru; przebywanie z grupą, przemieszczanie się po korytarzu, kontrola pomieszczeń grupy i terenu zewnętrznego.
17. Doskonalenie zawodowe kadry.

Program wychowawczy uwzględnia podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2016/17. Realizację zajęć - w ramach profilaktyki i w ramach kół zainteresowań – specjaliści, nauczyciele i wychowawcy będą odnotowywać w swoich dziennikach zielonym długopisem.

Program wychowawczy stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla wychowawców klas i grup wychowawczych, nauczycieli, specjalistów, Samorządu Wychowanków, pracowników niepedagogicznych. Uwzględnia też wnioski do realizacji z ubiegłorocznej ewaluacji oraz wnioski do realizacji ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

2. Cele programu:

Głównym celem programu jest tworzenie właściwych dla prawidłowego rozwoju przebywających w Ośrodku wychowanków warunków socjalnych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych pozwalających na realizację procesu mającego na celu eliminowanie przyczyn i przejawów zagrożenia niedostosowaniem społecznym – w efekcie przygotowanie wychowanków do dojrzałego i odpowiedzialnego życia w społeczeństwie z powszechnie obowiązującymi normami moralnymi, społecznymi i prawnymi.

Cele szczegółowe programu:

- Tworzenie wzajemnego szacunku, akceptacji i zaufania,
- Integracja we własnej klasie/grupie oraz z innymi grupami w ośrodku,
- Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się z innymi ludźmi,
- Szacunek dla języka ojczystego,
- Nabycie umiejętności asertywnego wyrażania się,
- Kształtowanie życzliwego nastawienia do drugiego człowieka, tolerancji dla odmienności,
- Nabycie konstruktywnych umiejętności radzenia sobie z emocjami,
- Nabycie umiejętności korzystania z osobistych możliwości i uzdolnień,
- Kształtowanie umiejętności systematycznego uczenia się,
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności,
- Kształtowanie poczucia celowości i skuteczności – nabycie umiejętności dążenia do celu,
- Nabycie umiejętności utożsamiania się z grupą,
- Nabycie umiejętności funkcjonowania w grupie w różnych rolach,
- Kształtowanie umiejętności efektywnego planowania i wykonywania zadań,
- Nabycie umiejętności współpracy w zespole,
- Kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego w sposób aktywny, zdrowy,
- Rozbudzanie troski o przyrodę i otaczający nas świat,
- Kształtowanie i utrwalanie nawyków higienicznych,
- Promowanie zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień,
- Kształtowanie właściwych postaw i wartości moralnych.

3. Zadania do realizacji:

1. Wspieranie procesu adaptacyjnego nowo przybyłych wychowanków.
2. Niwelowanie negatywizmu szkolnego.
3. Uzupelnianie zaległości szkolnych.
4. Wdrażanie do samodyscypliny.
5. Nauka samorządności.
6. Kształtowanie umiejętności społecznych.
7. Uspołecznienie przez sport.
8. Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych u wychowanków.
9. Edukacja ekologiczna.

10. Kształtowanie świadomości kulturowej.
11. Rozwijanie postaw patriotycznych i poszanowania tradycji.
12. Rozwijanie zainteresowań poprzez alternatywne formy spędzania czasu wolnego.
13. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.
14. Eliminowanie postaw patologicznych (zagrożenia).
15. Zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa i opieki podczas pobytu w ośrodku.
16. Współpraca z rodziną w procesie wychowawczo-terapeutycznym.
17. Współpraca z instytucjami w celu przeciwdziałania narkomanii i innym przejawom patologii społecznej.
18. Planowanie kariery edukacyjnej i zawodowej wychowanków.
19. Kontynuowanie nauki w zasadniczej szkole zawodowej przy Ośrodku.
20. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pedagogicznej.

4. Obszary działań:

Działania w ramach Programu wychowawczego realizowane są następujących obszarach:

1. Obszar organizacyjny
2. Obszar dydaktyczny
3. Obszar wychowawczo-terapeutyczny
4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna
5. Profilaktyka uzależnień
6. Obszar bezpieczeństwa
7. Obszar opiekuńczy
8. Współpraca z rodziną
9. Przyszłość edukacyjno-zawodowa wychowanków
10. Doskonalenie zawodowe kadry
11. Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników Ośrodka w celu przeciwdziałania narkomanii.

5. Formy oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych, informacyjnych i profilaktycznych:

- * zajęcia edukacyjne
- * godziny wychowawcze
- * zajęcia z wychowawcą
- * zajęcia profilaktyczno-wychowawcze
- * zajęcia terapeutyczne i resocjalizacyjne
- * zajęcia kulturalno-oświatowe
- * zajęcia rekreacyjno-sportowe
- * zajęcia w ramach kół zainteresowań
- * zajęcia z psychologiem i pedagogiem
- * udział w projektach edukacyjnych
- * indywidualna praca z wychowankiem w ramach realizacji IPET, w tym indywidualnie dostosowanych do potrzeb wychowanka oraz jego możliwości psychofizycznych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- * wycieczki, rajdy piesze
- * imprezy i uroczystości wewnętrzne i zewnętrzne
- * działania interwencyjne
- * warsztaty
- * szkolenia
- * konsultacje
- * wolontariat
- * akcje charytatywne
- * preorientacja zawodowa

6. Metody pracy wychowawczej:

społeczność, samorządność, treningi umiejętności społecznych, trening zastępowania agresji, metoda projektu, prezentacje multimedialne, happening, piknik edukacyjny, przykład własny, pogadanki, rozmowy, dyskusje, debaty, doradztwo pedagogiczne, psychologiczne, wychowawcze, metoda oddziaływania sytuacyjnego, socjoterapia, biblioterapia, arteterapia, muzykoterapia, zajęcia z elementami terapii psychologicznej i pedagogicznej, relaksacja, rekreacja, aktywizowanie przez pracę, sport, gry i zabawy interakcyjne, pomoc w nauce, funkcja oceny dziennej, tygodniowej, system nagród i kar.

Sporządziła: Małgorzata Olejnicka

Koncepcja pracy internatu w roku szkolnym 2016/17

1. Przydział imprez / uroczystości w ramach realizacji zadań wynikających z Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki MOS 4

Lp.	Nazwa imprezy / uroczystości – termin	Odpowiedzialni
1.	Akcja „Podziel się posiłkiem”- IX'16,	Kaczorek
2.	Ośrodkowy turniej drużynowy w warcaby – X'16	Sońta, Świć
3.	Międzyośrodkowy konkurs wiedzy o bajkach braci Grimm – XI'16	Grys, Semeradt, Pałczyńska, Frymus
4.	Ogólnopolska akcja „19 dni listopada przeciwko przemocy” – XI'16	Wolski, Kowalska, Biskupska, Bicz
5.	Andrzejki – XI'16	Frymus, Sońta, Królikowski, Bicz
6.	Międzyośrodkowy konkurs na najładniejszą choinkę – XII'16	Pałczyńska, Semeradt, Grys
7.	Wigilia – XII'16	Biskupska, Karczyńska, Świć- stoły i dekoracja ośrodka
8.	Akcja „Podziel się posiłkiem”- XII'16	Kaczorek
9.	Walentynki – II'17	Grys, Kowalska, Królikowski, Grambo
10.	Międzynarodowe wystawy psów i kotów rasowych- współorganizacja imprez towarzyszących – XI'16, V'17	Karczyńska, Biskupska
11.	Dzień Kobiet –III'17	Nita, Bicz, Królikowski
12.	Ośrodkowy turniej tenisa stołowego – III'17	Sońta, Nita, Stepowicz
13.	Dzień Chłopaka – IV'17	Biskupska, Grambo
14.	Międzyośrodkowy wyścig rowerowy „Arturówek 1” – V'17	Wolski, Semeradt, Daraz, Królikowski, Stepowicz
15.	Turniej strzelecki –V'17	Daraz, Bicz, Stepowicz
16.	Międzyośrodkowy turniej piłkarski o Puchar Dyrektora MOS 4 – VI'17	Wolski, Daraz, Kowalska, Stepowicz
17.	Festyn rodzinny: Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka Dzień Sportu	Grys, Semeradt, Karczyńska- przygotowanie prezentów dla rodziców; Kowalska, Lorenc, Sońta -przygotowanie stołów; Bicz, Świć, Stepowicz, wychowankowie -sprzątanie ze stołów; Wolski, Nita – przygotowanie i posprzątanie grila; Zajęcia sportowe – nauczyciele wf

2. Przydział wychowawców do grup:

Grupa I: Anna Frymus, Sylwia Gryś, Katarzyna Semeradt, Piotr Wolski

Grupa II: Jarosław Daraż, Dorota Kowalska, Dariusz Nita, Grzegorz Sońta

Grupa III: Aneta Biskupska, Krystyna Karczyńska, Andrzej Świć

Grupa IV: Grzegorz Bicz, Ewa Grambo, Elżbieta Pałczyńska, Wojciech Królikowski

Grupa ZSZ: Krzysztof Stepowicz i inni wychowawcy według grafiku

3. Przydział obowiązków w obrębie grupy:

Gr. I: **Gryś** - kieszonkowe; **Frymus** – chemia

Gr. II: **Daraż** - kieszonkowe; **Kowalska** – chemia

Gr. III: **Karczyńska** – kieszonkowe; **Biskupska** – chemia

Gr. IV: **Bicz** – kieszonkowe; **Grambo** – chemia

Gr. ZSZ: **Sońta** - kieszonkowe; **Gryś** - chemia

4. Odpowiedzialni za założenie zeszytów ewidencji środków własnych wychowanków:

gr. I – Gryś, gr. II – Daraż, gr. III – Karczyńska, gr. IV – Bicz, gr. ZSZ – Sońta

5. Odpowiedzialni za opracowanie planu pracy z grupą na rok szkolny 2016/17:

gr. I – Semeradt, gr. II – Kowalska, gr. III – Karczyńska, gr. IV – Pałczyńska, gr. ZSZ – Królikowski

6. Odpowiedzialni za sporządzenie sprawozdania z pracy z grupą na koniec roku szkolnego:

gr. I – Wolski, gr. II – Nita, gr. III – Biskupska, gr. IV – Bicz, gr. ZSZ – Sońta

7. Roczny plan pracy z grupą, uzupełnienie dzienników wychowawczych, założenie zeszytów ewidencji środków własnych wychowanków - do 30 września.

8. Opracowanie nowych IPET oraz rozkładów tygodniowych wychowanków – do 30 września.

9. Sporządzenie planowanych zajęć na m-c październik – do 30 września.

10. Grupa ZSZ.

Praca w grupie ZSZ przebiegać będzie w następujący sposób: do godziny 18.30 dyżur z całą grupą pełni wychowawca według grafiku. Realizuje zajęcia według opracowanego planu pracy z grupą, zgodnie z tygodniowymi założeniami zapisanymi w dzienniku wychowawczym. Tygodniowe założenia wpisuje do dziennika grupy wychowawca pełniący - jako pierwszy - dyżur w poniedziałek. Grupa ZSZ jada posiłki w drugiej turze. Po kolacji, tj. około 18.30 dziewczęta przekazywane są pod opiekę wychowawcy pełniącego dyżur w grupie III. Wszyscy wychowawcy pełniący dyżury w grupie ZSZ odpowiadają za realizację procesu wychowawczo-terapeutycznego wychowanków; wszyscy odpowiadają również za rzetelne prowadzenie dziennika wychowawczego grupy. Z dotychczasowych obserwacji wynika, iż szczególną uwagę w grupie należy zwrócić na respektowanie przez wychowanków zapisów kontraktu i zapisów Regulaminu Wychowanka, nagminne wchodzenie do innych sypialni, poszanowanie cudzej własności, próby manipulowania innymi wychowankami, palenie papierosów na terenie internatu, wyciąganie konsekwencji za popełnione przewinienia. Opieka indywidualna nad wychowankami grupy zostanie przydzielona wychowawcom pracującym z grupą. Opiekę indywidualną nad chłopcami pełnić będą wychowawcy grup męskich; nad dziewczętami – wychowawcy grup żeńskich. Teren zewnętrzny – pod oknami grupy ZSZ – sprzątają wychowankowie tej grupy. Za zgodą dyrekcji istnieje możliwość uczęszczania wychowanków grupy na zajęcia sportowe poza Ośrodkiem.

11. Przydział opiekunów kół zainteresowań:

- 1) Koło plastyczne – Semeradł, Grys, Frymus
- 2) Koło ekologiczne- Karczyńska, Biskupska
- 3) Koło historyczne „Łódź miastem czterech kultur” – Pałczyńska
- 4) Koło turystyczno-sportowe – Wolski, Stepowicz
- 5) Koło kulinarne – Kowalska, Grambo
- 6) Koło filmowe – Daraż, Bicz

- 7) Koło strzeleckie - Daraż
- 8) Koło teatralno-taneczne- Królikowski, Nita
- 9) Koło tenisa stołowego - Sońta
- 10) Koło gospodarcze – opiekun Grys

12. Zajęcia informatyczne w grupach prowadzić będą: Wolski, Nita, Królikowski, Bicz. Wychowawcy ci odpowiadają za pracownię informatyczną podczas prowadzonych zajęć.

Sporządziła: Małgorzata Olejnicka